

Ambulancebåren opfundet i Vejle

Af Signe Marie Dons,
gift Nikolajsen

Fra Vejle Amts Folkeblad,
1988-01-26 (sandsynligvis)

Artiklen er ledsaget af billedet med
teksten:

Portør C. Dons fotograferet i fin
uniform foran "smittebilen i gården
bag Vejle Sygehus

Den lette sygebåre af stålør, som anvendes i mange sammenhænge, blev opfundet af portør C. Dons på Vejle sygehus. Det fortæller hans datter Signe Nikolajsen, Brønderslev, om i denne artikel:

Per Arnoldi har en meget interessant serie i tv: "Hvorfor ser det sådan ud?" – hvor mange forskellige produkter bliver forevist og diskuteret. I den forbindelse synes jeg det er værd at bemærke, at Danmark pr. indbygger er langt forud for andre lande, når det gælder patenterede opfindelser. Nej, lad os bare fatte mod. "Vi er ikke så ringe endda, som dronning Margrethe sagde i sin nytårstale".

Og nu vil jeg fortælle om en opfindelse, som tusindvis af mennesker har været taknemmelige for – uden at vide, hvem der er ophavsmanden til den – nemlig den ambulancebåre, der blev formgivet for mange år siden på Vejle amts- og bys sygehus. I 1914 blev min far, C. Dons, ansat der som portør. 7 år senere fik han en fin khakifarvet uniform med kasket og viklers og blev tillige sygebilchauffør. Der var den almindelige sygebil og så "smittebilen", som far altid omtalte som "mi gamle ræo". Den, der ses på billedet – jeg aner ikke, hvordan navnet blev stavet. Begge tilhørte hospitalet.

Disse ambulancer havde meget klodsede og uhåndterlige bærer af kurvefletning. Vejle var en udpræget industriby med mange fabriksarbejdere, der ofte boede i usle huse med meget snævre opgange, hvor der simpelt hen ikke var plads til disse klodsede bærer.

Derfor gik min far i gang med at tegne en praktisk båre af stålør. Inspektør Jonsen blev begejstret for ideen og gav far lov til at få den fremstillet hos smedemester Jørgensen i Skovgade. Jeg husker tydeligt familien – far, mor og fire kønne døtre- alle kendt for deres venlighed og gode humør.

Da far havde være chauffør for sygehuset i 7 år – det var i 1928 – kom Falck til Vejle, og overtog begge sygebiler med de to stålørsbærer, som fra da af blev almindelige i alle Falcks ambulancer. Far sagde en gang til mig, at han mente, at hans model gennem

Falck var blevet kendt og brugt, også i udlandet, hvor dette redningskorps af gode grunde blev et forbillede. Jeg ved ikke, om dette er korrekt.

Siden er ambulancebårene sikkert stadig blevet forbedret, men min far skabte altså den første model.

Hvor nedenstående tekst og billede kommer fra, husker jeg ikke. Jeg kan godt blive lidt i tvivl om billedets ægthed. Bjarke Dons.

Ambulancebåren

Vejles ambulance med registreringsnummeret Y 86 med Vejle Amts og Bys Sygehus ambulancechauffør Christoffer Martinus Petersen Dons stående ved siden af. Christoffer Dons, født 04.05.1891 i Højen, blev ansat i 1914 på Vejle Amts og Bys Sygehus som portør, og han opfandt den lette sygebåre af stålør i stedet for de oprindelige bårer med kurvefletning. I 1921-28 var han tillige ansat som sygebilschauffør. Christoffer Dons var bosat ved sygehuset Beriderbakken 2.

